

LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel.: 8 706 64 845,
el. p. kanc@eimin.lt, <http://eimin.lrv.lt>.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai

2023-11-

Nr. (4.6-82Mr)-

į 2023-10-18

Nr. (1.5 E) 2T-1235

DĖL MEDIACIJOS ĮSTATYMO NR. X-1702 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 21, 22, 23, 26, 28, 29 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 3¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO DERINIMO

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija išnagrinėjo pateiktą derinti Lietuvos Respublikos mediacijos įstatymo Nr. X-1702 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 21, 22, 23, 26, 28, 29 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 3¹ straipsniu įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas), užpildytą Teisės aktu sukeliamų arba teisės akto projektu galimų sukelti ūkio subjektų prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų apskaičiavimo ataskaitą (toliau – Ataskaita) ir pagal kompetenciją teikia šias pastabas bei pasiūlymus.

1. Pagal Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 34 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir 34 straipsnio 3 dalies 3 punktą, valstybės informacinės sistemos valdytojas sprendžia valstybės informacinės sistemos plėtros klausimus, nagrinėja valstybės informacinės sistemos tvarkytojo pasiūlymus dėl informacinės sistemos veiklos tobulinimo ir priima dėl jų sprendimus. Atsižvelgiant į tai, sprendimą dėl valstybės biudžeto lėšų poreikio Teisinės pagalbos paslaugų informacinės sistemos (toliau – TEISIS) papildomų funkcionalumų, įgyvendinančių Įstatymo projekto nuostatas, įdiegimui turi priimti Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija (TEISIS valdytoja), vadovaudamasi TEISIS tvarkytojų (Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos ir Valstybės įmonės Registrų centro) pateiktais duomenimis. Todėl Ekonomikos ir inovacijų ministerija šiuo klausimu pasiūlymų neteiks.

2. Įstatymo projektu papildomo 3 straipsnio 6 dalies 6 punkte nustatoma, kad Lietuvos mediatorių rūmai organizuoja ir įgyvendina mediatorių veiklos vertinimą. Iš šios nuostatos nėra aišku, kokį mediatorių veiklos vertinimą organizuos ir įgyvendins Lietuvos mediatorių rūmai. Siūlome aiškinamajame rašte paaiškinti arba patikslinti nuostatą, ją susiejant su Įstatymo projektu keičiamu 28 straipsniu, kuris numato **skundų (pranešimų)** dėl mediatorių veiklos vertinimą.

3. Įstatymo projektu įstatymas papildomas 3¹ straipsniu, kurio 4 dalyje nustatoma, kad kiekvienas mediatorius, išskyrus mediatorius, kurie yra teisėjai, yra Lietuvos mediatorių rūmų narys. Mediatoriaus narystė gali būti sustabdyta Lietuvos mediatorių rūmų įstatuose nustatyta tvarka. Iš Įstatymo projekto nuostatų neaišku, ar Lietuvos mediatorių rūmų nariu tampama iš karto po to, kai asmuo įrašomas į mediatorių sąrašą, ar narystė Lietuvos mediatorių rūmuose turėtų būti viena iš sąlygų įrašant į mediatorių sąrašą. Taip pat svarstyтина, ar vienas iš išbraukimo iš mediatorių sąrašo pagrindų neturėtų būti narystės Lietuvos mediatorių rūmuose atsisakymas. Kadangi viena iš sąlygų veiklos vykdymui yra privaloma narystė Lietuvos mediatorių rūmuose, manytina, kad įstatymu reikėtų nustatyti ir kokiais atvejais narystė Lietuvos mediatorių rūmuose gali būti panaikinama ar sustabdoma, kadangi esminės ūkinės veikos sąlygas, draudimus ir ribojimus, darančius esminį poveikį ūkinei veiklai, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo praktika (pvz., 2006 m. gegužės 31 d. nutarimas byloje Nr. 42/03), galima nustatyti tik įstatymu, o kaip suprantama iš Įstatymo nuostatų asmuo nebūdamas Lietuvos mediatorių rūmų nariu, negalės vykdyti veiklos.

4. Įstatymo projektu keičiamo 4 straipsnio 8 dalyje nustatoma, kad šio straipsnio 7 dalyje nurodyti asmenys, prieš pradėdami laikinai teikti mediacijos paslaugas Lietuvos Respublikoje, privalo raštu informuoti Lietuvos mediatorių rūmus apie ketinimą laikinai teikti mediacijos paslaugas Lietuvos Respublikoje. Prašome papildyti Įstatymo projektą nustatant laikinumo vertinimo kriterijus, kadangi Lietuvos Respublikos paslaugų įstatymo 9 straipsnio 3 dalis nustato, kad Lietuvos Respublikos kompetentingos institucijos paslaugų teikimo laikinumą vertina atsižvelgdamos į paslaugų teikimo trukmę, reguliarumą, dažnumą ir tęstinumą, taip pat į konkrečios paslaugos ypatumus. Konkretūs tam tikrų paslaugų teikimo laikinumo vertinimo kriterijai nustatomi šių paslaugų teikimo veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

5. Įstatymo projektu keičiamo įstatymo 5 straipsnio 6 dalyje nustatoma, kad visuomenės informavimo tikslais Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašas skelbiamas Lietuvos mediatorių rūmų interneto svetainėje ir Teisinės pagalbos paslaugų informacinėje sistemoje. Įstatymo projektu keičiamo įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje nustatoma, kad į Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašą asmenys įrašomi Lietuvos mediatorių rūmų sprendimu. Atkreipiame dėmesį, kad įrašymas į mediatorių sąrašą laikytinas veiklos licencijavimu, todėl Įstatymo projekte turėtų būti numatytas skelbimas Licencijų informacinėje sistemoje (toliau – LIS), o administracinis sprendimas dėl įrašymo į mediatorių sąrašą turėtų būti priimamas Licencijų informacinėje sistemoje, kadangi vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu 29 straipsnio 1 dalimi administraciniai sprendimai dėl licencijų priimami Licencijų informacinėje sistemoje. Licencijų informacinės sistemos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 18 d. nutarimu Nr. 973 „Dėl Licencijavimo pagrindų aprašo ir

Licencijų informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo“, 27 punktas numato, kad LIS interneto svetainėje www.licencijavimas.lt asmens duomenys viešai skelbiami tik tuo atveju, jei jų skelbimas LIS interneto svetainėje yra numatytas atitinkamos ūkinės veiklos licencijavimą įtvirtinančiame įstatyme arba asmuo sutinka su jo asmens duomenų skelbimu LIS interneto svetainėje.

6. Įstatymo projekto keičiamo įstatymo 6 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad prašymus įrašyti į Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašą ir kitus šio straipsnio 3 dalyje nurodytus dokumentus Lietuvos mediatorių rūmams asmenys gali pateikti *elektroninėmis ryšių priemonėmis*, jeigu yra galimybė nustatyti asmens tapatybę, arba kreipdamiesi tiesiogiai į Lietuvos mediatorių rūmus. Atkreipiame dėmesį, kad vadovaujantis 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje (toliau – Paslaugų direktyva) 6 straipsnio 1 dalimi, valstybės narės privalo užtikrinti, kad paslaugų teikėjams būtų suteikta galimybė nurodytas procedūras ir formalumus atlikti per kontaktinius centrus: a) visas procedūras ir formalumus, kurie būtini norint gauti teisę teikti paslaugas, visų pirma visas būtinas deklaracijas, pranešimus ar kompetentingoms institucijoms teikiamus prašymus išduoti leidimą, įskaitant prašymus įtraukti į registrą, sąrašą arba duomenų bazę, arba įsiregistruoti profesinėje įstaigoje ar asociacijoje; b) prašymus išduoti paslaugų veiklai vykdyti būtinus leidimus. Paslaugų direktyvos 8 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad valstybės narės užtikrina, kad visas procedūras ir formalumus, susijusius su teise į paslaugų teikimo veiklą ir šios veiklos vykdymu, būtų galima lengvai atlikti nuotoliniu būdu ir elektroninėmis priemonėmis pasitelkiant atitinkamą kontaktinį centrą ir bendraujant su atitinkamomis kompetentingomis institucijomis. Europos Komisija taip pat yra pažymėjusi, kad procedūra parsisiųsti dokumento šabloną, užpildyti ir išsiųsti paprastu ar elektroniniu paštu arba nuskaitytą įkelti į internetą ar išsiųsti el. paštu institucijai – *netenkina reikalavimo atlikti procedūrą nuotoliniu būdu ir elektroninėmis priemonėmis*. Procedūros atlikimas nuotoliniu būdu ir elektroninėmis priemonėmis reiškia, kad visus procedūros etapus galima atlikti struktūriškai per vieną paslaugų kanalą. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūlome Įstatymo projekte numatyti, kad prašymas gali būti pateiktas ir per Lietuvos Respublikos paslaugų įstatyme nurodytą kontaktinį centrą, taip pat užtikrinti, kad prašymas galėtų būti pateikiamas elektroninėmis priemonėmis, pavyzdžiui per Valstybės informacinių išteklių platformą (VIISP).

7. Įstatymo projektu keičiamo 8 straipsnio 2 dalyje nurodoma, kad mediatoriai privalo kas trejus metus pateikti Lietuvos mediatorių rūmams kvalifikacijos tobulinimą įrodančius dokumentus. Atkreiptinas dėmesys, kad įstatymas nenumato jokių minimalių reikalavimų periodiniam kvalifikacijos tobulinimui. Todėl siūlome svarstyti papildyti keičiamo 8 straipsnio

nuostatą, nurodant minimalų kvalifikacijos kėlimui reikalingą išklaudyti mokymų valandų skaičių.

8. Įstatymo projektu keičiamo įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 7 punkte nustatoma, kad mediatorius išbraukiamas iš sąrašo, kai mediatorius nepateikia metinės mediatoriaus veiklos ataskaitos apie įvykdytas mediacijas. Abejotina, kad išbraukimas iš mediatorių sąrašo nepateikus ataskaitos, net ir su įspėjimu, proporcinga priemonė. Manytina, kad tokia griežta priemonė, kaip uždraudimas vykdyti veiklą, turėtų būti taikoma tik tuomet, kai siekiama apsaugoti svarbius visuomenei interesus, tuo tarpu Įstatymo projekto aiškinamajame rašte ataskaitų teikimo tikslas nurodytas kaip teisinio reguliavimo taikymo praktikoje stebėjimas, statistinių duomenų kaupimas ir pan. Taip pat svarstyтина, ar ataskaitos duomenys apie atliktas mediacijų rūšis ir skaičių nesudaro komercinės paslapties, tuo labiau, kad Įstatymo projekto aiškinamajame rašte papildomai nurodyta, jog LMR tvirtinamoje tvarkoje bus tikslinga nustatyti, kad LMR, kilus abejonių dėl mediatoriaus veiklos ataskaitoje pateiktų duomenų, turėtų teisę prašyti paaiškinti, pagrįsti ataskaitoje nurodytus duomenis, pateikiant atitinkamus dokumentus.

9. Pažymime, kad Ataskaitoje nėra pateikta dalis skaičiavimų, t. y. nepridėtos papildomos Išlaidų darbuotojams lentelės, todėl sudėtinga įvertinti Ataskaitoje atliktų skaičiavimų tinkamumą. Be to, manytina, kad Įstatymo projekto 7 straipsniu keičiamo įstatymo 8 straipsnio 2 dalyje keičiamu reikalavimu – vietoj kas 5 metus Lietuvos mediatorių rūmams kas 3 metus teikti kvalifikacijos tobulinimą įrodančius dokumentus – mediatoriai turės lankyti kvalifikacijos tobulinimo kursus daugiau valandų, kam sugaiš daugiau laiko, bei privalės dažniau mokėti mokestį už paslaugą (kursus). Atsižvelgiant į tai, prašome atitinkamai papildyti Ataskaitoje nurodytus skaičiavimus, pridedant tiek Išlaidų darbuotojams, tiek Išlaidų paslaugoms lenteles ir patikslintą Ataskaitą pateikti el. paštu adresu vyginta.damzeniene@eimin.lt galutiniam suderinimui.

Eglė Malinauskienė, tel. +370 661 93658, el. p. egle.malinauskiene@eimin.lt
Roberta Valinčienė, tel. +370 663 15 324, el. p. roberta.valinciene@eimin.lt
Lina Rumčikienė, tel. +370 659 43 503, el. p. lina.rumcikiene@eimin.lt
Vyginta Damzenienė, tel. +370 659 30 075, el. p. vyginta.damzeniene@eimin.lt

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija 188621919, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL MEDIACIJOS ĮSTATYMO NR. X-1702 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 21, 22, 23, 26, 28, 29 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 31 STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO DERINIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-11-06 Nr. 3-3856
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2023-11-07 Nr. 1T-1383
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Ieva Valeškaitė, Viceministras
Sertifikatas išduotas	IEVA VALEŠKAITĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-11-06 17:31:50 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-11-06 17:32:06 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2022-03-16 19:03:36 – 2027-03-15 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06 "Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.74.5
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-12-11 13:19:52)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-12-11 13:19:52 DBSIS